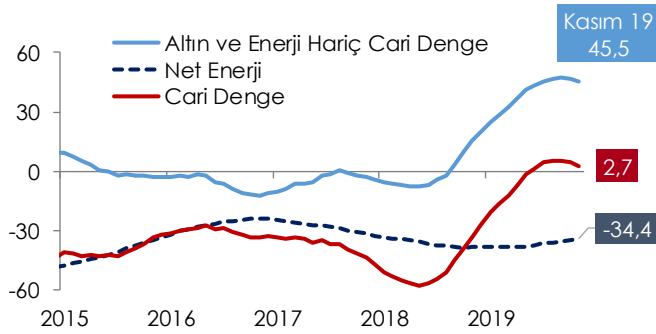

Cari işlemler dengesi Kasım ayında 518 milyon dolar açık verdi.

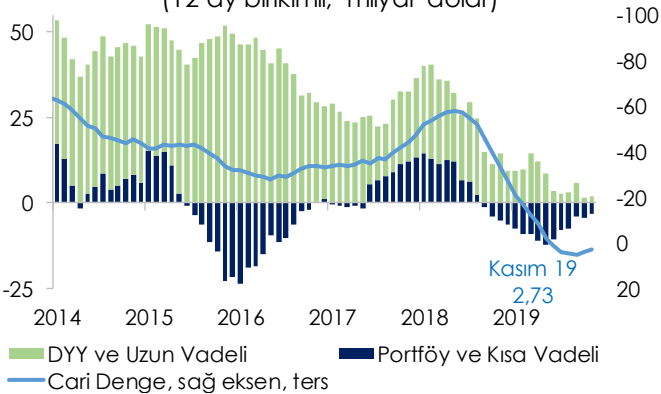
Geçtiğimiz yılın aynı ayında 1 milyar dolar olan cari fazlanın cari açığa dönüşmesinde ihracatın yüzde 0,7 oranında artmasına rağmen ithalatın yüzde 10,5 oranında artması etkili oldu. İthalat artışında ise altın ticaretinin 1 milyar dolar tutarındaki artışının önemli payı bulunmaktadır. Bununla birlikte, hizmetler dengesinin de yüzde 4 oranında gerilemesi ile Kasım ayında cari denge açık verdi.

Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)

Yıllık cari işlemler fazlası 2,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. 12 aylık kümülatif verilere göre cari fazla Eylül, Ekim ve Kasım aylarında sırasıyla 5,4, 4,3 ve 2,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Kasım 2018'de 33,4 milyar dolar açık olan yıllıklandırılmış cari dengenin ekonomik aktivitede canlanma arttıkça cari açığa döneceği beklenmektedir.

Cari İşlemler Açığı Finansmanı
(12 ay birikimli, milyar dolar)

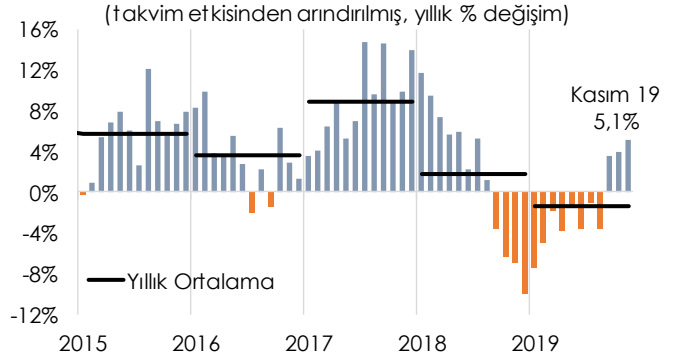
Kasım ayında Finans Hesabında 3,1 milyar dolar net giriş gerçekleşti. Finans hesabının alt kalemlerinde doğrudan yatırımlarda 236 milyon dolar net giriş olurken, portföy yatırımlarında 2,1 milyar dolarlık net sermaye girişi gerçekleşti. Sermaye girişi 1,4 milyar dolar ile borç senetlerinde yoğunlaşırken diğer yatırımlar kaleminden ise net 829 milyon dolar tutarında sermaye girişi oldu. Diğer yatırımların alt kalemleri incelendiğinde sermaye girişinin 724 milyon dolar tutarında net mevduat girişinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

12 aylık birikimli verilere göre Kasım ayı itibarıyla finans hesabından net 1,6 milyar dolar döviz girişi oldu. Bunda doğrudan yatırımlar net 5,9 milyar dolar tutarında olumlu etki sağlarken portföy yatırımları net 2,2 milyar dolar düzeyinde olumsuz katkı sundu. Portföy yatırımlarının olumsuz katkı sunmasının sebebi bu hesaptan ülkemize yaklaşık 2 milyar dolar tutarında yatırım yapılmasına karşılık ülkemizden yurtdışına yapılan yatırımların 4,1 milyar doları aşması oldu.

Sanayi üretimi yüzde 5,1 oranında arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış (tea) verilere göre sanayi üretimi Kasım ayında yıllık bazda yüzde 5,1 oranında artış gösterdi. Geçen yılın aynı döneminde yüzde 7 oranında yaşanan daralmanın getirdiği baz etkisinin de katkısıyla Mayıs 2018'den bu yana en yüksek artış gerçekleşti.

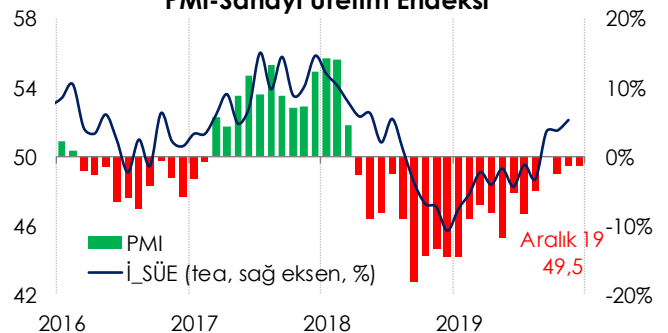
Sanayi Üretim Endeksi

Mevsim etkisinden arındırılmış (mea) verilere göre Ekim ayında önceki aya göre yüzde 0,9 oranında gerileyen sanayi üretimi Kasım ayında yüzde 0,7 oranında artış kaydetti.

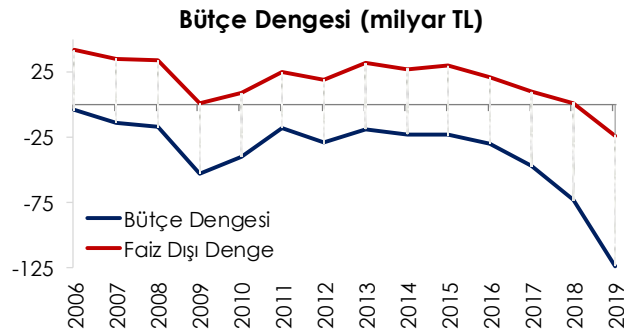
Öte yandan, imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Kasım ve Aralık aylarında 49,5 değerini (Eşik değer olan 50'nin altı daralmaya, üstü ise genişlemeye işaret etmekte) kaydetti. PMI endeksi üretimde azalma olacağına işaret etse de endeksin yukarı yönlü trendi ve Aralık 2018'de sanayi üretiminin yüzde 10 gerilemesi neticesinde oluşan baz etkisi dikkate alındığında sanayi üretiminin 2019'un son ayında da artacağı beklenmektedir.

İmalat Sanayi
PMI-Sanayi Üretim Endeksi

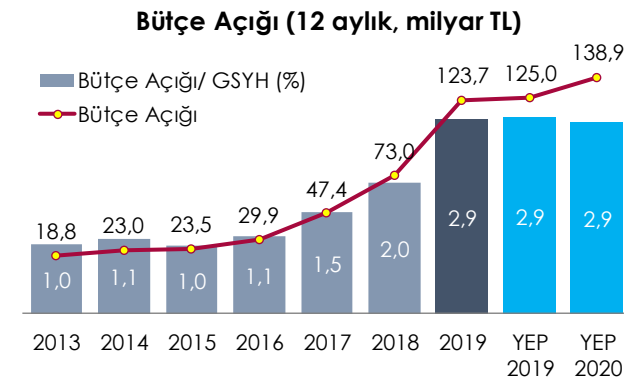

Ayrıca kapasite kullanım oranı (KKO) ve sanayi üretimi ilişkisine mevsimsel etkilerden arındırılmış olarak bakıldığında, Aralık ayında artış gösteren KKO sanayi üretimindeki artışın devam edeceğine işaret etmekte. Böylece yılın son çeyreğinde üretim tarafında olumlu sinyaller gözlemlenmektedir.

2019 yılında merkezi yönetim bütçesi yüzde 70 artışla 123,7 milyar TL açık verdi. 2019 yılında bütçe giderleri yüzde 20,3 ile 999,5 milyar TL'ye çıkarken, bütçe gelirleri yüzde 15,5 oranında artarak 875,8 milyar TL'ye yükseldi. Faiz giderleri 100 milyar TL'ye ulaşırken faiz dışı denge 23,8 milyar TL açık verdi.

2019 yıl sonu merkezi yönetim bütçe açığı hedefi, 2018 yılında yayınlanan Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) 80,6 milyar TL iken Eylül 2019'daki raporda 125 milyar TL'ye revize edilmişti. Böylece gerçekleşen bütçe açığının YEP'te hedeflenen GSYH'ye oranı yüzde 2,9 ile yüzde 3 olan Maastricht kriterinin altında kaldı. 2018 yıl sonunda bu oran yüzde 2,0 seviyesindeydi.

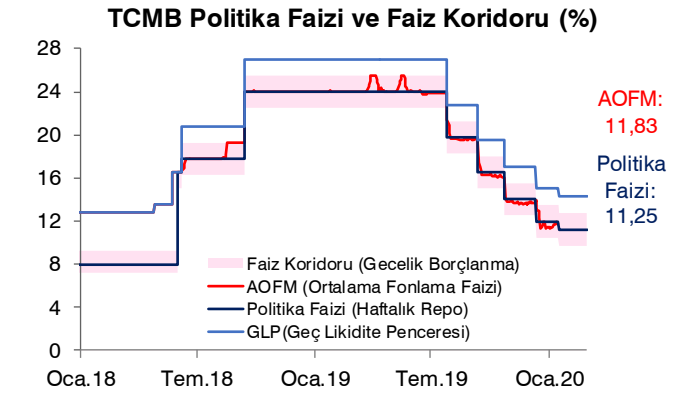
Bütçe gelirlerinin artışında vergi dışı gelirlerin yüzde 48,4 oranında genişlemesi etkili olduğu gözlemlenmektedir. Vergi dışı gelirlerde özellikle TCMB kârının bütçeye aktarılmasına bağlı olarak teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin yıllık bazda 26 milyar TL'den 93,7 milyar TL'ye yükselmesi bütçe gelir artışında önemli rol oynamaktadır.

Vergi gelirlerinin dörtte birini oluşturan gelir vergisinin yüzde 17 oranında artışı toplam vergi gelirlerindeki artışta etkili olurken özel tüketim vergisi gelirleri de yüzde 10'luk artış gösterdi. Diğer yandan yurt içi tüketim eğilimini yansıtan dahilde alınan KDV yıllık bazda ilk defa düşüş kaydetti.

2019 yılında bütçe harcamalarının yüzde 20,3'lük artışında cari transferlerdeki ve personel giderlerindeki yüzde 24'lük artışı önemli rol oynamaktadır. Diğer taraftan borçlanma maliyetlerinin yükselmesiyle yıl toplamı faiz giderleri yüzde 35 ile en hızlı yıllık artışını gösterdi.

TCMB yılın ilk toplantısında faizi indirdi.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK), aynı zamanda politika faizi de olan haftalık repo faizini beklentilere paralel olarak (beklenti: 75 baz puan) 75 baz puan indirerek yüzde 11,25 seviyesine çekti. Böylece politika faizi 24 Temmuz'dan bu yana 12,75 puan düşmüş oldu.

Yayımlanan karar metni bir önceki metne göre büyük farklar içermese de satır aralarında bazı değişiklikler izlenmektedir.

Önceki metinde, korumacılık önlemlerinin ve küresel ekonomi politikalarındaki belirsizliğin yarattığı risklere değinilirken yeni metinde bu risklerin varlığı sürmekle birlikte küresel ticarete ilişkin beklentilerdeki kısmi iyileşmenin gelişen ülke finansal varlıklarına yönelik talebi desteklediği belirtilmiştir. Bununla birlikte, oluşabilecek risklere jeopolitik riskler ve emtia fiyatları da eklenmiştir.

Enflasyondaki seyrin yıl sonu hedefi (Ekim 2019 Enflasyon raporu 2020 yıl sonu hedefi %8,2) ile uyumlu gittiği belirtilmiştir. Önceki metinde makroekonomik göstergelerdeki iyileşmenin maliyet unsurlarının ılımlı seyrine katkı sunduğu ifade edilirken yeni karar metninde makroekonomik göstergelerdeki iyileşmenin maliyet unsurları üzerindeki baskının sınırlanmasına katkıda bulunduğu ifade edilmektedir. Başka bir ifade ile petrol fiyatları, dolar kuru ve ithal fiyatlarındaki artışa dikkat çekilmektedir.

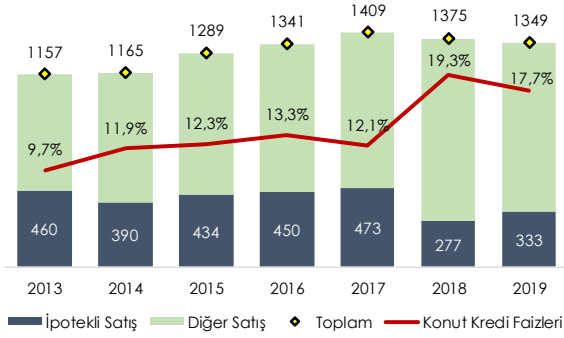
Çizilen çerçeve sonucunda politika faizinde "ölçülü bir indirim" yapıldığı ifade edilmektedir. Önceki metinde, parasal sıkılığın düzeyinin enflasyona göre belirleneceği ifade edilirken yeni metinde parasal duruş ifadesinin kullanıldığı dikkat çekilmektedir.

Bir sonraki TCMB PPK toplantısı 19 Şubat 2020 tarihinde yapılacaktır.

Konut satışları Aralık ayında yüzde 48 arttı.

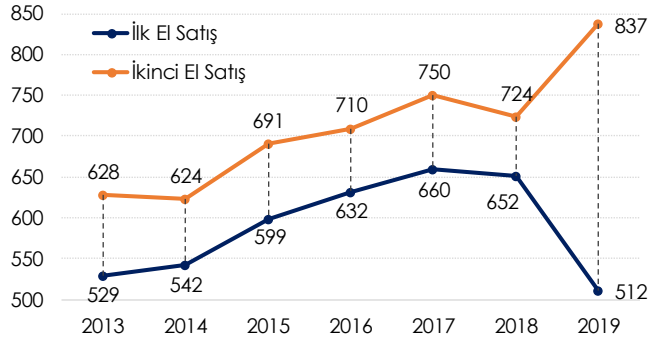
Türkiye genelinde konut satışları Aralık ayında yıllık bazda yüzde 48 oranında artarak 202 bin ile aylık bazda en yüksek düzeye ulaştı. Bu artışta ikinci el satışların yüzde 89'luk artışı ile 126,6 bine çıkması etkili oldu.

Toplam Konut Satış Sayıları (yıllık, bin)

2018 Ekim ayında yüzde 29'a kadar yükselen konut kredi faizleri azalarak Aralık 2019'da ayda yüzde 12,7'ye geriledi. Konut kredi faizlerindeki düşüş ipotekli konut satışlarının yıllık bazda artışında etkili olurken toplam konut satışları 2019'da bir önceki yıla göre yüzde 2 gerileme kaydetti.

Konut Satışları (bin)

Son iki yıldır düşüş gösteren konut satışlarında özellikle ilk el satışlarındaki azalma dikkat çekmekte. Önceki yıllarda ilk el ve ikinci el satışlar paralel seyrederken 2019 yılında aradaki fark açılmış oldu. Yıl sonunda toplam ilk el konut satışları 512 bine gerilerken, ikinci el satışları 837 bine çıktı.

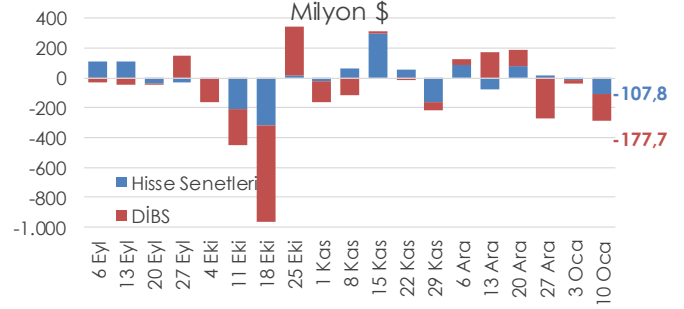
Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

10 Ocak ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 107,8 milyon dolar, DİBS piyasasında ise 177,7 milyon dolar satış gerçekleştirdi. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 15,5 milyar dolar DİBS ve 33,8 milyar dolar Hisse Senedi bulunmaktadır.

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 10 Ocak ile biten haftada önceki haftaya göre yaklaşık 1,4 milyar dolar artış göstererek 226,2 milyar dolara çıkarken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 51,1 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 300 milyon dolar artarken, yurt içi tüzel kişilerde 1,4 milyar dolar arttı.

TCMB'nin Brüt Döviz Rezervi 314 milyon dolar artışla 78,3 milyar dolara çıkarken, altın dahil toplam brüt rezervler 793 milyon dolarlık azalışla 106,2 milyar dolar oldu. Net rezervler de 3,4 milyar dolar azalarak 37,6 milyar dolara geriledi.

Yurtdışı Yerleşiklerin Net Haftalık Portföy Hareketleri

Veri Takvimi

20 Ocak 2020 Pazartesi	Merkezi Yönetim Borç Stoku Dünya Ekonomik Forumu (Dav os)
22 Ocak 2020 Çarşamba	Turizm İstatistikleri
23 Ocak 2020 Perşembe	ECB Para Politikası Kurulu Tüketici Güven Endeksi

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	Son 3 Veri		
BÜYÜME					19.Ç1	19.Ç2	19.Ç3
GSYH (milyar USD)	862	863	853	789	172	175	202
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.111	3.724	922	1.024	1.145
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.693			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,3	-1,6	0,9
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	9,5	5,7	-0,2
ENFLASYON (yıllık, %)					Eki.19	Kas.19	Ara.19
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	8,55	10,56	11,84
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	1,70	4,26	7,36
İŞGÜCÜ PİYASASI					Ağu.19	Eyl.19	Eki.19
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	14,0	13,8	13,4
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	53,9	53,5	53,0
DÖVİZ KURLARI					Eki.19	Kas.19	Ara.19
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,16	93,58	86,33	76,37	76,96	77,37	76,17
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,74	5,76	5,95
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,38	6,35	6,66
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,06	6,05	6,30
DIŞ TİCARET (ÖTS, 12 aylık, milyar USD)					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
Dış Ticaret Dengesi	-63,4	-56,1	-76,8	-55,1	-26,7	-28,0	-29,5
İhracat	143,8	142,5	157,0	167,9	170,7	170,7	170,7
İthalat	207,2	198,6	233,8	223,0	197,4	198,7	200,2
Karşılama Oranı (%)	69,4	71,8	67,1	75,3	86,5	85,9	85,2
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
Cari İşlemler Dengesi	-32,1	-33,1	-47,3	-27,2	5,4	4,3	2,7
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,8	-3,9	-5,6	-3,2	0,7	0,5	0,3
Finans Hesabı	-22,7	-22,0	-46,7	-7,8	9,0	9,0	6,1
Doğrudan Yatırımlar (net)	-14,2	-10,8	-8,8	-9,4	-7,9	-6,9	-5,9
Portföy Yatırımları (net)	15,5	-6,3	-24,5	3,1	-1,0	2,4	2,2
Diğer Yatırımlar (net)	-12,1	-5,7	-5,2	8,9	7,2	2,6	2,1
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	10,8	10,9	7,7
Net Hata ve Noksan	9,5	11,1	0,6	19,3	3,7	4,7	3,4
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)					Eki.19	Kas.19	Ara.19
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,8	819,9	895,4	999,5
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	88,3	95,8	99,9
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,8	731,6	799,6	899,5
Gelirler	482,8	554,1	630,3	758,0	719,2	802,5	875,8
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,5	539,9	613,2	673,3
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,8	-100,7	-92,9	-123,7
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,1	-12,4	2,8	-23,8
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,6	-2,6	-2,9
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
Merkezi Yönetim							
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	701,0	712,8	722,2
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	538,9	547,9	552,0
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1239,9	1260,7	1274,2
Genel Yönetim					19.Ç1	19.Ç2	19.Ç3
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1222,7	1293,1	1319,6
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	31,7	32,4	32,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.530,4	2.561,9	2.595,0
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	259,7	263,4	263,7
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	136,6	138,9	138,7
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,6	52,8	52,6
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,44	18,48	18,63
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	4,96	5,15	5,23